

Szerkesztőség és
kiadóhivatal

Makó, Kazinczy-u. 3.

Megjelenik hétfő kivételével
minden nap.Fontosabb alkalommal hét-
főn reggel is.

M A K Ó I FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva

Félévre 3 K 50 f.

Egy hóra K 60 f.

Vidékre postán küldve:

Félévre 7 K — f.

Egy hóra 1 K 20 f.

Hirdetések díjszabás szerint

Főmunkatárs telefon száma 63.

Főmunkatárs:
Dr. KISS PÁL.Felelős szerkesztő:
E SPERSIT JÁNOS.Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 110.

A város ügyei

Makó, nov. 11.

Makó város képviselőtestülete hétfőn tartja a havi rendes közgyűlését. A polgármester ma küldötte szét a városatyák részére szóló meghívókat, melyekhez annak rendjelmódja szerint a gyűlés tárgysorozatát is csatolta.

Nem sokszor lehetett még képviselőtestületünknek jelentősebb tárgyakkal ellátott közgyűlése, mint a hétfői lesz. A város erkölcsi és anyagi érdekeit érintő olyan sok fontos ügy kerül tárgyalásra, mint talán egyszerre még soha.

Nemcsak folyó ügyek elintézéséről lesz szó, hanem képviselőinknek sok olyan kérdésben kell határozniok, a melyeknek jól való eldöntése a város közönsége jólétének előbbrevitelét, rosszul való eldöntése pedig a közönség érdekeinek a hátravetését eredményezheti.

A város ügyeinek a közgyűlésben való tárgyalásánál benünket, a város polgárságát, odaküldött városatyáink képviselnek. Ugy kell hát lenni, hogy képviselőink mindenképpen úgy járjanak el, a mint a közönség igaz érdekei legjobban kívánják, a mint tehát a közvetlenül érdekelt városi polgárság mindig akarja.

Nem felel meg képviselői hivatásának, kötelességének az a képviselő, akit az ügyek bírálatánál s eldöntésében személyes avagy más mellétekintetek befolyásolnak és irányítanak. A városi képviselőnek sohasem szabad arra gondolnia a mikor döntés végett elé terjesztik a közgyűlési tárgyakat, hogy ezeknek így vagy amúgy való eldőlése hasznot vagy kárt hoz-e magára az illető képviselőre vagy pártjára, jó komájára, hanem egyszerre kell átlátnia a polgárság egészének a helyzetén s szorosán — előrelátással s körültekintéssel — vizsgálva az ügyet, azt kell néznie, mennyiben árt vagy használ abban az ügyben az így vagy an úgy való határozás az egész polgárságnak.

Tehát okossággal, belátással, hogy úgy mondjuk bölcseség-

gel kell eljárnia a hivatásában azoknak, a kik vállalkoztak arra, hogy a polgárságot érdekeiben méltón képviselik. Az is bizonyos, hogy híven munkálni a közönség ügyét csupa szeszélylyel, gondolkodás nélkül, csak odavetett ötletszerűséggel szintén nem lehet.

A hétfői közgyűlés fontos tárgyai készítették arra, hogy ezeket elmondjuk. Szeretnők, ha a kik érthetnek ezekből, igazán meg is értenék és követnék is képviselői eljárásaikban.

Mert ha így lenne, bizonyára nem állana majd ilyen csehül nálunk az egész adminisztráció. Hozzáértéssel s lelkiismeretes munkával tartalmat s erőt lehetne bevinni közigazgatásunkba, akkor azután ez a közigazgatás leghatalmasabb s biztos eszköze lenne polgárságunk erkölcsi s anyagi előmenetelének, boldogulásának.

kp.

A tengerészeti költségvetés

A magyar delegációban

Exszpressz tudósítás.

A magyar delegáció ma délelőtt tíz órakor plenáris ülést tartott, melyen Láng Lajos elnöklété alatt a tengerészeti költségvetést tárgyalták.

Rosenberg Gyula előadó ismertette először a tengerészeti költségvetést.

A haditengerészetre vonatkozó előterjesztések elfogadása — úgy mond az előadó — 81,757.710 korona kiadást jelent 1910-ben. Ez az összeg csak akkor válik érthetővé, ha figyelembe vesszük, hogy Anglia a múlt évben 974, Németország 620, Franciaország 352, Oroszország 274 és Olaszország 162 millió koronát költ ugyanebben az évben.

Nem akarja ezzel azt igazolni, mintha viszonyainkhoz képest sokat nem költenének a haditengerészetre, hanem azt, hogy milyen nagy áldozatokat hoz a külföld erre a célra. A haditengerészeti fejlesztésében két szempont van: A külföldi államok fegyverkezése és a nemzet teherviselési képessége. Az elsőt a másodiknak határán belül szabad tekintetbe venni.

A Dreadnoughtokról szólva, foglalkozik a triezti Stabilimento Tecnicoan épülő Dreadnoughtokkal. A haditengerészeti vezetésének nyilatkozatából kitűnik, hogy ezekre nézve a hadügyi kormány, ha nem

is jogi, de erkölcsi obligót vállalt és nemcsak kezdeményező lépéseket tett, de befejezett tényeket is teremtett a nélkül, hogy a két állam kormányának hozzájárulását kérte volna.

Ezért kéri az albizottság ama határozatának elfogadását, mely szerint utasittatik a hadvezetőség, hogy mindazon tervek és intézkedések tekintetében, melyek végrehajtása olyan pénzügyi megterheléssel jár, melyre a megszavazott költségvetésekben fedezet nincs, ezentul még kezdeményező lépéseket se tegyen mindaddig, míg a két kormány előzetes beleegyezését ki nem kérte.

Hasonlóképpen kéri az albizottságoknak a szállításokra és zászló s címerkérdésére vonatkozólag hozott határozatainak és a tengerészeti költségvetésnek elfogadását.

Báró Dániel Ernő sürgeti a flotta fejlesztését.

Mezőssy Béla a költségvetési jog kijátszásának mondja a hadvezetőség eljárását. Utal arra, hogy az angol pénzügyi államtitkár maga is nyíltan kimondotta azt, hogy a flottafejlesztés dolgában az érdekelt körök, a bankok, ipari vállalatok és hajóépítő társaságok mesterségesen szítják a vetélkedést, mert ez a jó üzletet biztosít nekik. Nekünk ezt az örült versenyt nem kell követni. Az is furcsa, hogy mikor a hadvezetőség a jövő évre nagy flotta-programmal akar előállni, most azt mondja, hogy még nem tárhatja fel terveit. Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint az országos bizottság helyteleníti a hadvezetőség eljárását a két nagy csatahajó megrendelésénél.

Rakovszki István csatlakozik Mezőssy javaslatához.

Nagy Ferenc ellenzi azt.

A bizottság ezután elfogadta Rosenberg indítványait, Mezőssy javaslatát pedig elvetette.

— A városi állatorvos lakbérügye. Mikor Makó város a vágóhídi állatorvosi állás betöltésére a pályázatot meghirdette és az állást Kátóna Imre állatorvossal töltötte be, ugyanakkor a pályázati hirdetésben a vágóhídnál természetbeni lakást akart adni az állatorvosnak. Ezt azonban az állatorvos meg nem kaphatta, mert a vágóhíd, mint különben is ismeretes, oly szűk, hogy ott lakás egyáltalában nincs, ezért az új állatorvos lakbérilletményének megállapítását kérelmezte a városól. A városi tanács ma délelőtt tartott ülésében tárgyalta Kátóna Imre állatorvos kérelmét és lakás illetmény címén 630 koronának megállapítását hozza a közgyűlésnek javaslatba

Javadalmi hivatal

A polgármester előterjesztése

— Express tudósítás —

Makó, nov. 11.

A hétfői közgyűlés sok fontos tárgya között egy, talán valamennyinél fontosabb javaslat szerepel: **a polgármester előterjesztése a javadalmi hivatal falállításáról.**

A javaslat részben a mostani fogyasztási adóhivatal ügykezelésének a megváltoztatását célozza, részben pedig szabályozni akarja a város többi javadalmának a biztosítását is az által, hogy a mázsaházi hivatalnak a köztérközéhi jövedelemnek és a helypénzszedési jognak a kezelését is a hivatal ügykörébe vonja.

Az eszme mindenesetre életre való s dicséret illeti, a ki felszínre hozta.

A tervezet is derekas munka, a melyről meglátszik, hogy készítője lelkiismeretes gondossággal a szorgalommal igyekezett megoldani a feladatát.

Az eredmény azonban nem ilyen szerencés. Mert hát általánosságban tárgyalás alapjául elfogadható az **utasítás-tervezet**, részleteiben több olyan hiba van, a melyeknek elfogadása részint a közpénztár ok nélkül való megterhelését, részint az egész hivatalnak a képviselőtestület hatáskörébe alól való elvonását, részint pedig a hivatal vezetésében sok bizonytalanságot eredményezne.

A hivatalnak a képviselőtestület hatásköréből való elvonását azonban látjuk, hogy a tervezet különösen a polgármester részére keletkezésénél több diskrecionális jogot ad a vezetés körül.

Az pedig, hogy nagyon sok tagu, részben szükségtelen a személyzetet akar beállítani a javaslat, a közpénztár megterhelését jelenti. A vezetésben pedig teljes és állandó bizonytalanságot szülne az, ha nem kizárólag a hivatal részéről dolgozó egyéniséget, hanem olyan előjárósági tagot állítanak a hivatal, vagy a mint a tervezet is mondja „az üzlet” élére, a kinek főgondja mégis csak a közigazgatás egészen más ágának a pontos és figyelmes ellátása kell, hogy legyen. A mi semmiképpen se volna lehetséges akkor, ha közigazgatási hivatala mellett még „az üzlettel” is kellene törődni. Ugy lenne, hogy egyik állását se tudná úgy ellátni, a mint pedig mindegyik kívánja.

A tervezet ezen hibái azonban nem olyanok, a melyeken ne tudna segíteni a képviselőtestület. Sőt elég könnyen tudhat. Bizonyára megtalálják ennek a módját a hétfői közgyűlésen s remélhetjük, hogy változtatással bár, de mégis érvénybe lépő szabályzat lesz ebből a tervezetből. Mert megérdemli. Előnyt, hasznot hozhat a város közönségére. Erre pedig igazán nagy szükségünk lenne.

Az új zónaemelés

Drágább lesz az utazás

-- Lapunk tudósítójától --

Makó, nov. 11.

A jövő évi költségvetésben az államvasutak bevételeinek emelkedése 45 millióval van előirányozva. A pénzügyminiszter az ő expozéjában kifejtette, hogy ezt az emelkedést részint a forgalom előrelátható fellendülése, részint pedig a tarifaemelkedésektől várja. Hogy ezek a tarifaemelkedések milyen természetűek lesznek, arról a pénzügyminiszter egy szóval se emlékezett meg.

Mint bennünket értesítenek, a kereskedelmi miniszter a személydíj-szabás felemelését és ezzel együtt a zónabeosztás lényeges módosítása útján reméli a jövedelmek emelkedését. A kereskedelmi miniszter ugyanis még hónapokkal ezelőtt megbízta az államvasutak igazgatóját, hogy a zónadíj-szabás módosítására, illetve a díjtételek felemelésére nézve részletes tervezetet dolgoztasson ki.

A tervezet részleteit nagy titokban tartják és csak annyit sikerült megtudnunk, hogy a mostani 16 zóna helyett 23 zóna lesz és hogy a hosszabb utak jelentékenyen meg fognak drágulni. De változni fognak a rövidebb utazások árai is, a meny nyiben a 32 es zóna mellett a mostani beosztást fenekesztül fel fogják forgatni. Az új személydíj-szabást a kormány — ha ugyan a szükséges előmunkálatokkal teljesen elkészülnek — jövő évi január 1-én szándékozik életbe léptetni.

Szóval az utazás megdrágításával is módját találta a híres mungókormány a közönség nyuzásának. Kell nekik a pénz, kell a rengeteg sok millió, mert sokba került az erőszakos választás, sok milliót fel-emésztettek az éhes költekesek s a vidéki elnököcskék. Most azután izzadhat a polgárság, törődnek is ők azzal, sőt minduntalan épen erre a kiuzsorázott polgárságra hivatkoznak, mondván: ő tőlük kaptuk a többséget.

Makói Uránia Színház.

November hó 12-én, szombaton este 8 órakor

rendkívüli látványos előadás

a következő műsorral:

A műkedvelő iparos Humoros.

A rézbőrű szerelme. Dráma. Marhalabu állást talál. Humoros.

Házasság Payakombóban. Színes látványosság.

A dobverő. Humoros.

A nemes bosszu. Dráma.

Almaszüret Kanadában. Látványosság.

Helyárak: I. hely 80, II. hely 60, III. hely 40, karzati ülő 50, karzati állóhely 20 fillér.

Kedvezményes bérletfüzetek válthatók **Endrei Márton** és **Vérsi Dezső** urak üzletében, este a pénztárnál.

Vasárnap két előadás: délután 4 és este 8 órakor.

Tisztelettel:

AZ IGAZGATÓSÁG.

NAPI HIREK

— **Állandó választmány ülés.** Makó város állandó választmánya holnap, szombaton délelőtt 10 órakor Galambos Ignác dr. polgármester elnöke alatt ülést tart, melyen a hétfőn tartandó rendes közgyűlés tárgyait készítik elő.

— **Armentesítő társulatok kétválasztása.** A Tiszavölgyi Társulat központi bizottsága Budapesten szerdán **Almássy Imre** gróf alelnök elnöklésével ülést tartott, amely egy fontos határozatánál fogva Makót is közérdekl. Elhatározták ugyanis a **Szárzéri Belvízszabályozó Társulatnak** két részre osztását olyformán, hogy annak alsó területei — Szeged a tápéi réjtjével, a Pallavicini-birtok, a csanádi püspökség továbbá **Makó, Földeák** község birtoka stb. — a Szárzéri Társulat kötelékéből kilépve, a **Körös-Tisza-Marosi Társulat** kötelékébe utaltatnak. A tervet jóváhagyás végett a miniszterhez terjesztik. A központi bizottság ülésén résztvettek: **Krasnay Jenő, Rakovszky György, Bulyovszky János, Darányi Ignác, Desewffy Aurél, Fekete Márton, Lázár György dr. Rónay Jenő, Kovács Aladár, Csávósy Béla báró, Szapáry György gróf, Hauser Károly báró, Babics József, Nezeey János** központi bizottsági tagok.

— **A mezőrendőrség reformja.** **Rákossy Gyula** rendőrkapitány, mint arról a múlt héten megemlékeztünk, indítványt adott be Makó város képviselőtestületéhez a mezőrendőrség reformja érdekében. A többek között a rendőrkapitány reformja szerint a 6 mezőrendőrtől megvonatnának a lótarzasi átalány és kötelezetnek bent a város székepi letben lakni, hol a rendőrkapitánynak állandóan a rendelkezésére állának. A tanács mai ülésében már foglalkozott a rendőrkapitány indítványával és tekintettel arra a körülményre, hogy január hó elsejével a rendőrség létszáma szaporodik, az indítvány érdemi elintézését akkor tartja célszerűnek.

— **Halálozás.** Súlyos gyász eset érte a makói izraelita hitközségnek köztiszteletben álló lelkészét, **Kecskeméti Ármin** dr. főrabbit. Édes anyja ma délelőtt Kecskeméten hirtelen elhunyt. A köztiszteletben álló urnónek temetése vasárnap délelőtt lesz.

— **A város jövedelmei.** A legutóbbi tíz nap alatt Makó város közpénztárába a következő jövedelmek folytak be: ugmint borfogyasztási adóban 3392 korona 22 fillér, huszfogyasztási adóban 823 korona 24 fillér és vágatási díjban 341 korona 80 fillér, összesen 4557 korona 26 fillér.

— **A házzsám táblák védelme.** Ismeretes, hogy **Rákossy Gyula** rendőrkapitány a házzsám táblák védelméről szabályrendeletet alkotott, melyet néhány hónappal ezelőtt elfogadás végett Makó város képviselő testületéhez terjesztett be. A képviselőtestület nem fogadta el annak idején az új szabályrendelet tervezetét. A közgyűlés határozatát azonban **Rákossy Gyula** megfélebezte a vármegyénél, melynek alapján az alispán újabb megfontolás végett vissza küldötte azt Makó város képviselőtestületéhez. A városi tanács mai ülésében foglalkozott az alispán átiratával és kimondotta, hogy a házzsám táblák védelméről

szóló szabályrendelet elfogadás végett ismét a közgyűlés elé terjeszti.

— **A virilisek névjegyzéke.** Makó város virilis képviselőinek névjegyzékét most készítette el **Molnár Albert** elnöke alatt egy bizottság. Az elkészített névjegyzék ma terjesztette be a bizottság elnöke a polgármesteri hivatalhoz. A névjegyzék holnap teszik ki 15 napi közszemlére.

— **A rendőrök balesetbiztosítása.** **Rákossy Gyula** rendőrkapitány néhány hónappal ezelőtt indítványt adott be a városi képviselőtestülethez, melylyel a rendőrtisztviselők és a rendőröknek baleset ellen való biztosítását célozza. A képviselőtestület az indítványt levette a napirendről, mit **Rákossy Gyula** a vármegyénél felebbezett meg. Ennek folytán az alispán utasította Makó város képviselőtestületét, hogy az ügyet tegye újabb megfontolás tárgyává. Az ügy a hétfői közgyűlés elé kerül és most a tanács is javasolja annak elfogadását.

— **A városi mázsakezelő ügye.** Több alkalommal megemlékeztünk arról, hogy **Eder János** mázsakezelő 196 korona 24 fillért sikkasztott el a mázsakezelési díjakból. Viszont arról is megemlékeztünk, hogy a polgármester előterjesztést tett a tanácsnál az iránt, hogy **Eder** ellen a bünyenyítő eljárást megindítsák. A polgármester előterjesztését ma délelőtti ülésében tárgyalta a városi tanács és tekintettel arra a körülményre, hogy **Eder János** a 196 korona 24 fillért megtérítette, a városi tanács fölöslegesnek tartotta vele szemben megindítani a bünyenyítő eljárást. Ezt azonban mi nem tartjuk helyesnek, mert szép dolog ugyan a humanitás, de mikor közpénzek elkezeléséről van szó, nem tartjuk alkalmazhatónak. Ilyen eljárás mellett könnyen akadhat tág lelkiismeretű alkalmazott, mert úgy gondolkezhathat, hogy vagy rá jönnek a sikkasztására, vagy nem. Ha nem jönnek rá, minden rendben van rá nézve, ha pedig véletlenül rájönnek a manipulációjára, akkor se jár rosszul, mert egyszerűen megtéríti az elemelt összeget és nem lesz semmi baja. Vagyis akármelyik hűtlen tisztviselő csakis nyerhet a félrelépésével, de soha se veszhet. Hát akkor miért ne sikkasszon, mert azt is tudni kell, hogy az alkalom szüli a tolvajt.

— **Egy fiatal asszony tragédiája.** Egy Makóról elszármazott fiatal asszony megdöbbentő haláláról értesülünk. **Vida Emma**, néhai **Vida Sándor** volt makói tanítónak leánya, a ki csak alig két évvel ezelőtt ment nőül **Vigh Dezső** színyárváraljai adótitkoshoz, halt meg a budapesti klinikán 32 éves korában. A mindig életvidám ifjú asszonyka, a kit Makón is mindenki mint szeretetre méltó, bájos egyéniségnek ismert, betegyében lett rosszul. Családja gyorsan felszállította operálás végett Budapestre, azonban még operáció előtt kiszorodott. A fiatal asszony hirtelen halála Makón a **Vida, Halász és Kási** családokat s ismerőseit borította fájdalmas gyászba.

— **A tanítói fizetések kiegészítése.** Az **Apponyi-féle** 1707. évi törvény elrendeli, hogy a községi és felekezeti tanítók fizetése bizonyos összegre egészítessék ki. Erre nézve a kérvények benyújtásának határideje szeptember 30-án járt le. A vallás- és közoktatásügyi minisz-

ter elrendelte most, hogy az indoktalanul elkésve érkező kérvényeket utasítsa vissza a tanfelügyelőség s ne is terjessze föl.

— **A lelencgyermek ruhája.** A szegedi gyermekmenhely igazgatósága ma küldötte ki a Makóra telepített lelenc gyermekek téli ruháit. Az új ruhákat szerdán osztják ki az elhagyottá nyilvánított gyermekeknek Makó város nagy tanácskozó termében. A ruhákért a nevelő szülők könyvecskéikkel tartoznak megjelenni.

— **Husvizsgáló állomások.** A belügyminiszter értesíti a város hatóságát, hogy újabbán Sátoralja-ujhelyen, Deésen és Tordán létesített husvizsgáló állomásokat. — Eről ugyan kár minket értesíteni. Inkább talán a mi nagy gazdákodó városunkban, a hol elég szép fejlettségű az állattenyésztés is, inkább talán itt léteitene már a kellemes husvizsgáló állomást.

— **Olcsóbb lesz az iparsó.** Megírtuk, hogy a pénzügyminiszter újabb tiz esztendőre hosszabította meg a Magyar Bank sószerződését. Az új szerződés, mint értesülünk, gondoskodik az iparsó árának leszállításáról is. A szerződés szerint 1911. január 1-től a denaturált iparsó ára 1 korona 80 fillér lesz.

— **Messze világrészekből.** Pár évtized előtt elképzelhetlen nagy dolog volt még az utazás. Hány ember van még ma is olyan, aki soha életében el nem hagyta a város határát, ezelőtt 50—60 évvel pedig valóságos megcsodáltak, aki nagyobb utra mert indulni. Ezért végez hasznos és valóban értékes missziói munkát a makói **Uránia** színház, mikor alig néhány filléres belépő-díj mellett ide varázsolja **Makóra** nem csak édes hazánk szépségeit, hanem távol világrészek földrajzi alakulásaival és népeinek szokásaival is megismertet. Szombati esti gazdag és változatos műsorán ismét két ilyen képsorozat szerepel, a **Házasság Payakombóban** és a **kamarai almaszüret**. Mindakettő gyönyörű látványosság, amelyek mellett egész sorozata vonul fel a különböző drámai eseményeknek és mulatságos történeteknek.

— **Iparostanoncok oktatása.** Az iparostanoncok tanítása, mivel az iskola helyiségei fertőtlenítve vannak, e hó 15-én, azaz kedden megkezdődik.

— **Gyanus ebmarás.** **Rácz Mihály** gazdákodónak **Lutyája** ma délelőtt az utcán megharapott egy **Bubelényi** nevű inasgyereket. A kutyát a hatóság állatorvosi megfigyelés alá helyezte és ettől teszi függővé az inasnak védőtás végett a budapesti Paszteur-intézetbe való szállítását.

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy ma, szombaton és vasárnap este a **Papp Imre-féle** polgári bormérő összes helyiségeiben

dísznótoros estélyt

rendezek, valamint minden este friss vacsora kapható.

Tisztelettel:

Perneczky Imréné.

Mit tárgyal a város?

A hétfői közgyűlés

Makó, nov. 11.

Makó város képviselőtestület 14-én hétfőn tartja a havi közgyűlését. A tárgysorozat 64 pontból áll, a melyek között sok nagyon fontos ügy szerepel.

Ezen a gyűlésen terjesztik elő a város jövő évi költségvetését is.

Ujra napirendre kerül a szegény-menház tengeri kigyóvá nőtt élelmezési ügye.

A kéményseprési szabályrendelet módosítását is a közgyűlésen tárgyalják.

Bizonyára nagy vitát fog kelteni az Acsev vasut által a vasuti rak-tár mellett elzárt ut kinyitása.

A dígestornak 50 évi haszonbérbeadására vonatkozó szerződése szintén nagyon fontos tárgya a közgyűlésnek.

Aszfalt-járdák építése, utcák ki-kövezése is szönyegen lesz.

A mázsaház ismeretes botránnyal több irányban kell foglalkoznia a képviselőtestületnek.

A polgármester javadalmi hivatal felállítására iránt tett javaslatot a közgyűléshez.

A marosi-park létesítésére vonatkozó ajánlatok fölött is a fétfői közgyűlés dönt.

Ezek a főbb fontosságú ügyek, melyeket hétfőn tárgyal a képviselő-testület. Mind olyanok, a melyek a városatyák részéről éles megfontolást, higgadt tárgyalást s böles döntést követelnek.

Ezenkívül még számos olyan tárgy is van, melyek szintén különösebb figyelmet érdemelnek.

Haverda Mariska öröksége

72 ezer koronát kap az apja hagyatékából

— Lapunk tudósítójától. —

Budapesten, a gyűjtőfogházban szomorú napokat él az utolsó esztendő legszenzációsabb bűnügyé-gyének világhíres szereplője, a szép Mariska. Őszítő kétségben várja, hogy ötödször is keresésére indulnak-e az igazságnak és a szabadkai kir. törvényszék negyedfőlesztendő után most döntötte el a rab-asszony egyik pörét. Most dönt el az apai örökség sorsa és úgy, hogy ha ez hamarabb, csak másfél év előtt történik: talán nem kellett volna elpusztulnia Haverda Boldi-zsárnának.

Tudvalevőleg az öreg Haverda Boldizsár halála előtt környezeté-nek befolyása alatt olyan végrendeletet csinált, melyben még a kötele-srészt se hagyta Haverda Maris-kára.

Haverda Mariska, akit már akkor súlyos anyagi gondok gyötörték, nem nyugodott meg az apja — sugalmazott — végrendeletében, hanem pert indított a végrendelet érvénytelenítése iránt.

Negyedfőlesztendeig húzódott a pör, közben Haverda Mariska bűn-vádi eljárását indított a rokonai ellen a hagyaték egy részének elsik-kasztása miatt, aztán közbejött a gyilkosság, lezajlott négy fő tárgya-lás, reménytelenül börtönbe került a dúsgazdag Haverda egyetlen lá-

nya s a szabadkai kir. törvényszék, mint örökösödési bíróság most úgy döntött a pörben, hogy

Haverda Boldizsár végrendeletét megsemmisítette és Haverda Mária részére a köteles rész fejében 72.800 koronát állapított meg a hagyaték terhére.

Az ítéletet a napokban kézbesítik a budapesti gyűjtőfogházban Haverda Mariskának, akit azonban már nagyon kevésbé érdekel a hagyatéki pör sorsa. A hitelezői agyon terheltek a várvavárt örökséget és ha maradna is belőle valami: egy kissé nagyon későn jön. Tizenkét-évi fegyház borzongató bizonyossá-ga után . . .

Fél óráig a halál torkában

A malom kerekai között

— Lapunk tudósítójától —

Makó, nov. 10.

Hajmeresztő és megdöbbentően eljjesztő szerencsétlenség történt tegnap délután a Török Mihály és társa cég tanyai gőzmalomában. Hő-mezővásárhelyen éppen a makói ha-táron. A fűtő távollétében a működő gépet megakarja tisztogatni, de eközben a forgó kerekek közé zuhan és csak hatalmas lelki ere-jének köszönhető, hogy a biztos ha-láltól megmenekedett.

Az eset tegnap alkonyat felé történt. A gépésznek az udvaron volt egy kis elvégezni valója és ezért eltávozott a gépházból. A fűtő pedig unalmában a gép melletti áll-ványra ment fel és tisztogatni kezdte a gépet.

A tisztogatás közben azonban vé-lőtlenül megingott és a forgó kere-kek felé dőlt. Ebben a rettenetes pillanatban csak egy választás volt: fenntartani magát kezeivel, azok-kal támaszkodni meg, mert máskül-önben fejét rögtön széjjel roncsol-ják a kerekék.

Ez csak egy gondolatvillanás volt s a másik pillanatban már kezeit előretartva, a kerekék közé zu-hant a szerencsétlen ember és ujjairól a fogas kerekék lassan kezdték lemorzsolni a húst.

Kiabálni, segítséget hívni hiába-való lett volna, mert a nagy zugás-tól, csattogástól úgy sem hallotta volna meg senki sem.

Rettenetes percek következtek a fűtőre: a tébolyító fájdalom már-már elaléltta tette és még mindig nem jött senki. Végre 20 percz múlva a gépész jelent meg az ajtó-ban s a következő pillanatban egy fájdalommal és örömmel telt ordí-tás hallatszott. A fűtő kiáltott, akit a gépész rögtön kimentett borzal-mas helyzetéből.

Négy ujjra teljesen szétroncsoló-dott a szerencsétlen embernek, de komolyabb baja nem történt s így a kiáltott izgalom fogja leginkább megviseelni.

KÖZGAZDASÁG

Gabonárák.

Buza	— — —	19.40—19.60	K
Árpa	— — —	12.40—12.50	"
Zab	— — —	16—16—	"
Uj-Tengeri	—	8.40—8.50	"
Ó-Tengeri	—	10—10.70	"

Hagymaárak:

Vereshagyma	—	5.70—5.80	"
Foghagyma I. rendű	—	32—45	"
" II.	—	28—28.00	"
Dughagyma	—	20—	"

Az árak száz kilogramonként korona értékekben értendő.

Táblabíró és főszolgabíró

A tárgyalás harmadik napja

— Lapunk tudósítójától —

Szeged, nov. 11.

Simon Ákos táblabíró és Petro-vits battonyai főszolgabíró pörében a tárgyalás mai, harmadik napján arra nézve hallgatták ki először a tanukat, hogy elfogadott-e Simon ajándékokat Polgár József közjegyzőtől.

Polgár József közjegyző elmondja, hogy ő gyakran ajándékozott bort, baromfit és szivart Simonnak. Pol-gár kocsisa szintén úgy vall, hogyha a bíró urnak vendégei voltak, min-dik ő vitt át hozzá dohányt és pulykát.

Arra nézve hallgatták ki ezután a közjegyzőt, hogy igazán meg-igért-e neki Simon járásbíró, hogy ezuttal ő fogja intézni a hagyatéki ügyeket, de ennek ellenében száz korona kölcsönt kért tőle.

Polgár ezt a törvényszék előtt megerősítette.

Dr. Fischer Árpád ügyvéd, egy makói ügyvéd helyettese arra nézve tesz vallomást, hogy egy föllebbe-zés beadása körül Simon szabálytalanságokat követett el.

Ezután arra nézve kezdék meg a tanuk kihallgatását, hogy Simon egy tárgyalás vezetését a jegyző-jére bízta s ezalatt ő maga a szom-széd szobában kaszinózott.

Táncztanítási felhívás!

Alulírott van szerencsém az igen tisztelt szülők és gyámok tudomá-sára hozni, hogy f. évi november hó 28-án a téli idényre a táncztanítást megkezdem. Tanítani fogom úgy a régi, mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim teljesen elsajátít-sák, a tanítást határidőhöz nem kötöm, addig járhatnak hozzám tanítványaim, a míg minden táncot a legkitünőbbben el nem sajátítottak.

Miután pedig én e városban már évtizedek óta működöm a nagyér-demű közönség megelégedése és legteljesebb elismerése mellett, ez biztosítékot nyujt arra nézve, hogy tánctermemben az illem és rend leg-pontosabb betartása mellett folyik és így minden család bátran reám biz-hatja gyermekét.

Tanítom a táncokon kívül az il-lem és a társaságban való viselke-dés szabályait s a csinos testtartást.

Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy gyerme-keiket mielőbb beiratni sziveskedje-nek. Iratkozni mindenkor lehet lakáson (Gr. Vay utca 29 szám.) hol most is esténként állandóan ta-nítok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve

maradtam tisztelettel

Schwartz Miksa,
okl. táncztanító.

Lapelárusító fiúk felvételnek a
kiadójátalban.

REGÉNY.

A zsidó kántor leánya.

Irta: Egy volt 48-as honvédtüzér.

(12)

— Ez mind igaz és tovább másodsor, harmadsor stb.

— Másodsor van nekem egy Szidikém. Harmadsor . . . harmadsor pedig még sincs. Értse meg tehát azt a másod-szort, és ez az, hogy nekem felejtetem kell valakit, feledni pedig a harc tüzében legkönny-nyebb.

— S ki az a szerencsétlen, akit feledni akar?

— Az a kit szeretek úgy mint az ég a csillagokat és az a valaki nem lehet soha-soha az enyém.

— És miért nem lehet — szólt Szidike remegve, bár szí-ve viharát iparkodott eltitkolni.

— Mert az a kis leány, az az angyal, a ki az egész falu betegeinek vigasztalója, ápolója, orvosa, a ki mióta abból a nagyvárosból hozzánk, az ő édes modorával, okos csevegé-seivel és szép dalaival az egész falu szívét meghódította és a kit én mióta itthon van, annyira bálványozok, az az isten kis teremtés zsidó, én pedig keresztény vagyok.

Meglehetősen belső küzdelmébe került Ferinek, míg ez őszinte választ megadta és látta azt, hogy igaz vallomása mély benyomást gyakorolt Szidikére, mert lehanyatlott az ablak párkányára és jó ideig szóltanul állottak mind a ketten az ablak mélyedésénél. Végre felemelte a fejét, letörölte könnyeit bá-natos arczáról és így szólt:

— Feri! Azt tudhatta, lát-hatta, mióta itthon vagyok, a legboldogabbnak akkor éreztem magamat, midőn maga körébe lehettem. Órákig elcsevegtünk igazán gyermekiesen és mindig az illendőség korlátai között. Soha egyetlen szavával vagy tetteivel nem lépte azt túl úgy, hogy mondhatom, minden te-kintetben magasan áll társai felett. Nem is kérdem, ki legyen az a zsidó leány, akit maga feledni óhajt. Az a zsidó leány én vagyok. Felejtse el tehát azt a leányt, ha tudja, de az . . . de az magát nem felejtí soha, mert szereti.

— Szidikém, szeretlek! — kiáltott fel Feri majdnem ön-kívülettel.

— Szeretlek Ferim!

E forró nyilatkozat után át-hajolt Feri az ablakpárkányon és egy pár lángoló csókkal megpecsételték a kölcsönös sze-relem nyilatkozatát.

Folyt. követk.)

Önt is érdekli, hogy Károlyi Mihály megnagyobbított főtéri festék kereskedésében **Óriási raktárt**

talál a legjobb **száraz- és olajfestékekben.** Padló, koci és-butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormen-tesítő **olaj.**

Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr, Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.

Terpentin, benzin, petrole-elsőrendű gépkendő **olajok és zsirok.** Saját készítettésű **meszelők, kefék, ecsetek** — dus választékban.

Szálloda, kávéház és étterem megnyitás!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **november 11-én (szombaton és vasárnap)** a volt **Vogel-féle „Korzó”-kávéházat** újonnan átalakítva

ünnepélyesen megnyitom.

Midőn a legjobb ételek és italok pontos és szolid kiszolgálásról biztosítom a közönséget, becses pártfogásukat kérem

Tisztelettel: **Bója Ferenc**

a Korzó szálloda tulajdonosa.

Kiadó üzlethelyiség!

esetleg műhelynek is az

Iritz Sámuel özvegye cég

Főtéri házában a **Hunyadi-utcai**
o o o felőli oldalon. o o o

Két darab

teljesen jókarban levő fűszerkereskedőknek igen alkalmas

kiszolgáló asztal (puld)

jutányosan **eladó.**

Kazinczy-utca 3 szám.

Ha ŐSZÜL a haja

ooo **Lukács-féle** ooo

Hajregenerátort

használja.

Teljesen ártalmatlan szer, mely rövid használat után vissza adja az őszhajnak eredeti színét, fiatalkori szépségét, rugékonyságát Sem kezét, sem ruhát nem piszkít. Használati utasítás minden üvegen.

Kapható **egyedül**

Lukács Ferenc

Megváltó gyógyszerárában Aradi-u

Olcsó bevásárlási forrás!

Megnyilt Király Lajos

Női divatáruháza Rotter Gyula

mellett a „Korona szálloda” átellenében.

Olcsó árban lehet beszerezni a legdivatosabb női kabátokat. Nagy raktár fehéreneműekben: női ingek, háló kabátok, és nadrágok, Clot, lüszter, schiffon alsók és kötények, Csecsemő és intézeti leány kelengyék. női Sapkák. Gyermekek ruhák, Szörnye gallérok és muffok.

Nagy választék Szövet és csipke blúzokból és szövet aljakból.

Szabott árak!

Nyomatott Ifj. Gaál László motorerőre berendezett gyorsajtóján Makón, 1910.

A MAKÓI

„FÜGGETLEN UJSÁG”

újonnan és motorerőre berendezett

könyvnyomdája

készít mindenféle nyomtatványt

izléseesen, modernül,

jutányosan.

Hirdetések árszabás szerint.

Telefon szám 110.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

 Kazinczy-utca 3 szám.